

24.48x22.72	1	עמוד 22	הארץ - the marker	27/05/2019	68585653-6
ע"ז רות דיין 1970 - 17050					

את הילדים ש"נחטפים" אפשר להציל רק בתל אביב

ניכור הורי

רות דיין-זולפנר

כור הורי. במסגרת הניסוי, מזמן השופט דיון רחוף בפניו בתוך 14 יום, ואם עולה חשש כי קיים ניתוק קשר עם אחר ההורים, שעשוי להוביל לניכור הורי – ההורים מופנים מיד לאנשי טיפול לצורך מתן חוות דעת מקצועית, הן באשר לגורמים לניתוק בין הילד להורה והן באשר לררכי הטיפול המומלצות.

זה שנים ידוע כי ניכור פוגע בצורה קשה בנפש הילד החווה אותו, ומצב זה אף הוגדר בפסיקה כ"חטיפת נפשו של הילד". פסקי דין רבים עוסקים בתופעה ומוקיעים אותה, אך כבר שנים קיים פער עצום בין ההתייחסות המשפטית האקדמית לניכור הורי לבין הטיפול המסורבל בתופעה בשטח. למערכת המשפט לא היו עד כה כלים אפקטיביים לטיפול בבעיה, משתי סיבות:

1. האטיות שבה פועלת המערכת המשפטית והטיפולית. חולף זמן רב עד שטרבנות קשר מוגדרת כניכור הורי, וכשהבעיה אינה מוגדרת "ניכור הורי", הטיפול בה לוקה בחסר ואינו יורד לשרש הבעיה. כלומר, המערכת המשפטית אינה מזדרזת

להגדיר ניתוק קשר כניכור הורי – דבר שמטיל באופן מיידי את האשמה על ההורה האחר. חרששים ארוכים חולפים בין ההתרעה על סרבנות קשר לבין קבלת תסקיר מרשויות הרווחה הכריעות תחת העומס, ועוד חודשים ארוכים חולפים עד לקיומו של דיון בנושא.

2. טיפול בבעיה בכפפות של משי. כשכבר מתקיים דיון בתי המשפט, מפנים את ההורים למגוננים טיפוליים בעלי יכולת אכיפה מועטת. בהיעדר סנקציה אמיתית על ההורה שגרם לניכור, הבעיה רק מחמירה. חודשים ארוכים חולפים בין דיון לדיון, ההורה המנכר מציג עצמו כמי שמתפתח פעולה עם הטיפול, ואת הילד כמי שאינו מעוניין בקשר עם ההורה האחר, וכך חולף הזמן והבעיה נותרת ללא מזור.

מאחורי המונח הקר "ניכור הורי" קיימת מציאות אכזרית שבה מאבדים ילדים את הוריהם, והופכים להיות "יתומים" מהורה חי. הורים מאבדים את ילדיהם והופכים ל"הורים שכולים" לילד חי. לאחר יותר משני עשורים במערכת המשפט

מאחורי המונח המשפטי הקר "ניכור הורי" קיימת מציאות אכזרית, שבה ילדים הופכים להיות "יתומים" מהורה חי

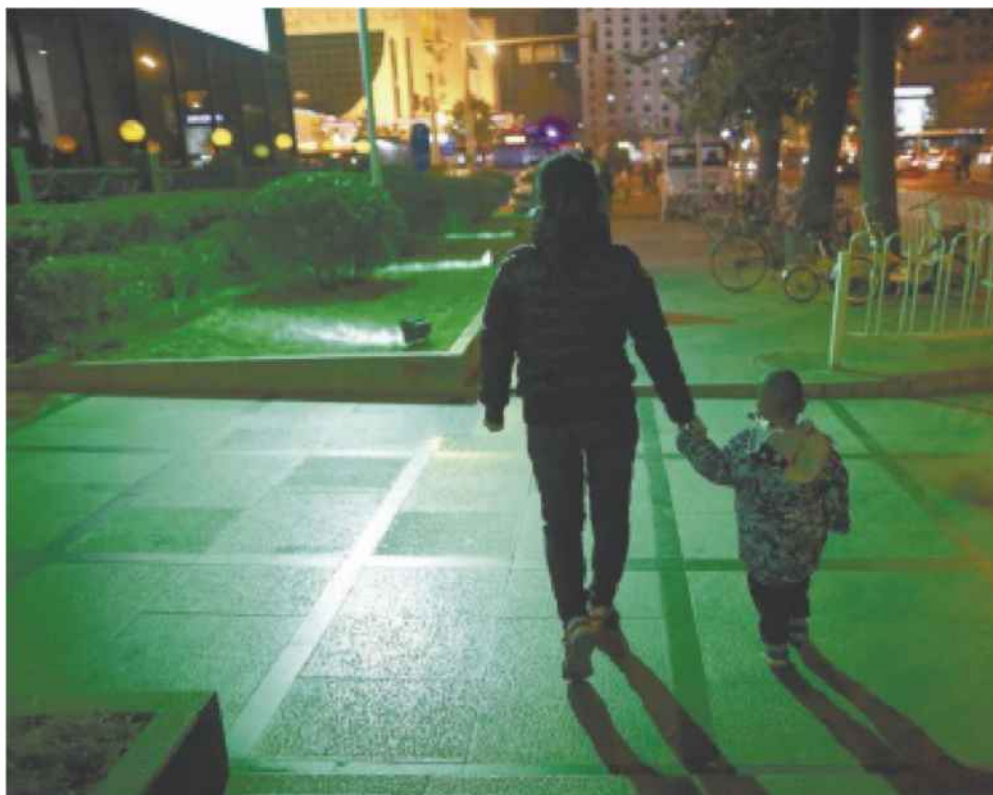
ראיתי את זה קורה לנגד עיני לא אחת, בעיקר בשל אוזלת היר של המערכת המשפטית, הטרבול שבה היא נוקטת והגישה המקלה.

לפיכך, נראה כי הפיילוט בבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב עשוי לתת מענה אמיתי לתופעה האכזרית הזאת, ולו רק מהטעם שהוא מתיימר לפתור את שתי הבעיות העיקריות – מתן מענה מיידי לבעיה כבר בראשיתה, והסרת כפפות המשי מהסנקציות כלפי ההורה המנכר.

השופט שני ידוע כמי שיכול להטיל מורא על המתדיינים בפניו. הוא מקיים דיונים מיידיים, מטיל אחריות מיידיה על ההורה השני – זה שבררך כלל רוחץ בניקיון כפיו וטוען שהילדים אינם מעוניינים בקשר עם הוריהם השני; נוקט סנקציות ומבהיר את עמדתו בצורה חדה ומפוי רשת, יחד עם הפניה לטיפול אפקטיבי בנושא.

אם יש סיכוי להציל נפש של ילד מנוכר, זו הדרך. הבעיה העיקרית היא שילד מנוכר בתל אביב מקבל טיפול מיידי ויש סיכוי להצילו, בעוד שבמחוזות אחרים המערכת עריין אטית, וממשיכה לעטות כפפות של משי בטיפול בתור פעה. מוטב היה שאותו פיילוט בתל אביב יונהג גם במחוזות אחרים.

הכותבת היא עורכת דין, המומחית בדיני משפחה

המערכת המשפטית אינה מזדרזת להגדיר ניתוק קשר כניכור הורי – ובינתיים הילדים נפגעים צילום: בלומברג